

РЕЦЕНЗІЯ

Рецензента, кандидата медичних наук, доцента ЗВО кафедри акушерства і гінекології №2 Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова Фурман Оксани Володимирівни на дисертаційну роботу **Невгадовської Павліни Миколаївни на тему «Діагностика та лікування звичного невиношування у жінок з хронічним ендометритом»**, представлену до захисту у спеціалізовану вчену раду, ДФ 05.600.148, що створена згідно наказу ректора ЗВО Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова №88 від 30 травня 2025 року на підставі рішення Вченої ради ВНМУ ім. М. І. Пирогова № 10 від 29 травня 2025 року з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»

1. Ступінь актуальності обраної теми

Звичне невиношування вагітності є однією з найскладніших і найбільш резонансних проблем сучасного акушерства та репродуктології, яка має значні медичні, соціальні, економічні та психологічні наслідки. Згідно з даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) та численних клінічних досліджень, частота цього стану серед жінок репродуктивного віку коливається в межах 1–5%, а в деяких регіонах із високим рівнем екологічних або соціальних ризиків може сягати ще вищих показників. Ця проблема набуває особливої актуальності в контексті демографічної кризи, що спостерігається в багатьох країнах, включаючи Україну, де збереження репродуктивного потенціалу населення є пріоритетним завданням державної політики в сфері охорони здоров'я.

Однією з ключових етіологічних причин звичного невиношування вагітності є хронічний ендометрит (ХЕ) — персистуюче запалення ендометрію, яке часто протікає малосимптомно або безсимптомно, що ускладнює його

своєчасну діагностику. На фоні ХЕ відбуваються патологічні зміни в структурі та функціонуванні ендометрію, зокрема порушення процесу імплантації ембріона, зниження його здатності до нормального розвитку та зростання ризиків ранньої втрати вагітності. Крім того, хронічний ендометрит може сприяти розвитку ускладнень на пізніх термінах вагітності, таких як передчасні пологи, внутрішньоутробна затримка розвитку плода та інші перинатальні втрати. Ці аспекти підкреслюють необхідність поглиблених досліджень у цій сфері, адже невчасне виявлення та адекватне лікування ХЕ можуть призводити до повторних репродуктивних втрат, що суттєво впливає на якість життя жінок та їх сімей.

Своєчасна діагностика та ефективне лікування хронічного ендометриту здатні значно покращити репродуктивні результати, зменшити частоту спонтанних абортів та підвищити шанси на успішне виношування вагітності. У цьому контексті обрана тема дисертації є надзвичайно актуальною, оскільки вона спрямована на розробку оптимальних діагностичних та лікувальних підходів, які можуть стати основою для оновлення клінічних протоколів і рекомендацій у сфері репродуктивного здоров'я. Особливу значущість це дослідження набуває в умовах сучасної медицини, де зростає попит на персоніфіковані та доказові методи терапії, а також у зв'язку з необхідністю інтеграції новітніх технологій діагностики, таких як імуногістохімічний аналіз, у практичну діяльність медичних закладів. Таким чином, робота має не лише теоретичну цінність, але й практичне застосування, що може сприяти покращенню якості медичної допомоги жінкам із репродуктивними розладами

2. Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача

Мета дослідження є актуальною та узгоджується з тематикою дисертації. Завдання, визначені дисертантом, сформульовані відповідно до мети та розкривають її зміст.

У роботі використано адекватний спектр методів дослідження, які відповідають меті та завданням дослідження. Поділ обстежених пацієнтів на

групи обґрунтований цією метою та завданнями, при цьому групи є репрезентативними за кількістю.

Методи математичної статистики, застосовані для аналізу даних, є адаптованими до особливостей отриманих результатів. Проте рівень наукової глибини дещо обмежений через недостатню деталізацію методологічного підходу. Статистична обробка даних проведена, але недостатньо широкий контекстуальний аналіз для підтвердження репрезентативності вибірки.

Дисертантом проведено критичний аналіз достатньої кількості наукових джерел. Дисертація включає ілюстративний матеріал, який дозволяють всебічно представити кількісні результати дослідження, але недостатньо графічного формату.

Висновки роботи відповідають поставленим завданням. Опубліковані статті та тези, підготовлені на основі результатів дисертації, узгоджуються з даними, наведеними в дисертації.

3. Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях

Наукова новизна полягає у наступному: досліджено діагностичні критерії хронічного ендометриту, включаючи ультразвукові характеристики, дані гістологічного та імуногістохімічного (ІГХ) аналізу ендометрію на виявлення маркерів зміни стану ендометрію CD-138 та цикліну Е. ІГХ виявлення цикліну Е підвищує якість діагностики ХЕ та являється додатковим критерієм проліферативних властивостей ендометрію.

Виявлена пряма кореляція між рівнями плазмоцитів і цикліну Е, що вказує на функціональний взаємозв'язок між запаленням і порушенням біотрансформації ендометрію.

Проаналізовано вплив препаратів мікронізованого прогестерону на рівень ядерного цикліну Е. Встановлено, що застосування препаратів мікронізованого

прогестерону ще на етапі прегравідарної підготовки призводить до зниження експресії або відсутності ядерного цикліну E у 71,43% досліджуваних жінок з ХЕ.

Удосконалено лікувальні алгоритми звичного невиношування з урахуванням етіопатогенетичної ролі хронічного ендометриту та оцінено їх ефективність. З'ясовано, що застосування препаратів мікронізованого прогестерону починаючи з етапу прегравідарної підготовки знижує ризик репродуктивних втрат у жінок із звичним невиношуванням на фоні ХЕ на 35%.

4. Наукова обґрунтованість та відповідність темі дисертації отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Результати дисертаційного дослідження Невгадовської П.М. ґрунтуються на аналізі достатньої кількості спостережень. Автором зазначено використання широкого спектру валідних і надійних методик, які широко застосовуються у наукових дослідженнях провідними країнами світу, але не завжди має своє відображення у тексті дисертаційної роботи. Базові положення дисертації, висновки та практичні рекомендації відповідають результатам дослідження. Наведені дисертантом результати, наукові положення, висновки та практичні рекомендації відповідають темі дисертації

Основні положення дисертації, висновки та практичне значення роботи відповідають отриманим результатам, їх узагальненню та критичному аналізу з урахуванням наукової літератури.

5. Рівень виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності

Під час виконання дисертаційного дослідження аспірантка продемонструвала належне оволодіння методологією наукової діяльності. Основні положення роботи, сформульовані авторкою дисертації, викладено на підставі аналізу сучасних літературних джерел та результатів власних досліджень, їх обсяг та отримані результати з проведеним статистичним

аналізом дозволяють вважати, що отримані наукові положення, висновки та практичні рекомендації є обґрунтованими та достовірними, навіть враховуючі усі зауваження котрі дисертантка не прийняла до уваги. Інформаційна база дослідження достатня за обсягом. Дисертація написана українською літературною мовою, грамотно, логічно, з дотриманням базових вимог щодо написання дисертаційних робіт.

6. Теоретичне і практичне значення результатів дослідження

Проведена наукова робота дозволила удосконалити знання щодо діагностики, лікування звичного невиношування у жінок із хронічним ендометритом. Результати роботи доповнили та оновили існуючі теоретичні знання про етіопатогенез звичного невиношування у жінок із запальними змінами ендометрію. Автором продемонстровано важливість додаткових діагностичних критеріїв патологічного стану ендометрію, та впливу мікронізованого прогестерону на відновлення його властивостей. Відповідно, додатково отриманні данні можуть покращити пацієнтоцентрований підхід до менеджменту пацієнток із звичним невиношуванням, що в свою чергу покращить репродуктивний потенціал жінок, що звертаються за кваліфікованою медичною допомогою.

7. Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці

Отримані результати досліджень, схеми діагностичного і лікувального алгоритмів у пацієнток із звичним невиношуванням на фоні ХЕ впроваджені в лікувальну практику КНП «Міська лікарня №2» РМР, ТОВ «Інномед-Материнство та дитинство», «Інномед-Пологовий будинок», а також на клінічних кафедрах КЗВО «Рівненська медична академія» РОР та ВНМУ ім. М.І.Пирогова.

8. Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності

У дисертаційній роботі Невгадовської Павліни Миколаївни на тему «Діагностика та лікування звичного невиношування у жінок з хронічним

ендометритом», відсутні порушення академічної доброчесності. Перевірка за допомогою Strikeplagiarism вказала на 83,38 % оригінальності тексту.

9. Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам

Дисертаційна робота Невгадовської Павліни Миколаївни на тему «Діагностика та лікування звичного невиношування у жінок з хронічним ендометритом», яка виконана під науковим керівництвом доктора медичних наук, професора Сергія Брониславовича Чечуги і представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії відповідає вимогам, передбаченим Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ від 21 березня 2022 р. № 341, від 19 травня 2023 р. № 502 та від 03 травня 2024 р. № 507 та оформлена відповідно до наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а її автор Невгадовська Павліна Миколаївна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Рецензент:

к. мед. н., доцент ЗВО

кафедри акушерства і гінекології №2

Вінницького національного

медичного університету ім. М.І.Пирогова

Оксана ФУРМАН